

Natura 2000 gebied 50 – Landgoederen Oldenzaal

(Zie leeswijzer)

Kenschets

| | |
|---------------------------|--|
| Natura 2000 Landschap: | Hogere zandgronden |
| Status: | Habitatrichtlijn |
| Site code: | NL3004003 |
| Beschermd natuurmonument: | Snoeyinksbeek BN |
| Beheerder: | Natuurmonumenten, Landschap Overijssel, particulieren |
| Provincie: | Overijssel |
| Gemeente: | Lossen, Oldenzaal |
| Oppervlakte: | 625 ha |

Gebiedsbeschrijving

Het gebied Landgoederen Oldenzaal ligt aan de voet van de stuwwal van Oldenzaal tussen Oldenzaal, Lossen en Lutten.

Het zuidelijk deel omvat het westelijk deel van het beekdal van de Snoeyinksbeek, gekenmerkt door hoogteverschillen, houtwallen, opgaand geboomte, bossen en vochtige en schrale graslanden en heideterreinen. De bossen bestaan uit eiken-berkenbos, beuken-eikenbos, eiken-haagbeukenbos en elzen-vogelkersbos. Voorts komen doornstruwelen voor en restanten van droge rivierduingraslanden. In het gebied liggen een aantal landgoederen die bestaan uit een afwisseling van naald- en loofbos, houtwallen, weilanden en akkers. Een groot deel van het gebied bestaat uit oud beuken- en eikenbos. In Boerskotten ontspringt de Snoeyinksbeek.

In het noordelijk deel ligt een heuvelachtig terrein met een afwisseling van oude loof- en naaldbossen, graslanden (waaronder dotterbloemhooilanden), houtwallen en boerderijen. Aan de voet van de Tankenberg liggen enkele bronnen.

Begrenzing

De begrenzing van het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op de kaart op enkele technische punten verbeterd:

- Verharde wegen en bebouwing, die reeds tekstueel waren geëxclaveerd, zijn aan de rand van het gebied zoveel mogelijk ook op de kaart buiten de begrenzing gebracht.
- De begrenzing is waar mogelijk gelegd langs topografisch herkenbare lijnen, zoals wegen, wateren, perceelscheidingen en bosranden.

Overige wijzigingen van meer dan 1 ha worden in de volgende alinea's toegelicht.

Het Habitatrichtlijngebied (zoals aangemeld) is op een aantal plaatsen uitgebreid:

- In het gebied is opgenomen het beschermd natuurmonument Snoeyinksbeek aansluitend op de oorspronkelijke begrenzing tot aan het Smoddebosch. Dit gebied omvat naast de beekloop ook de Duivelshof, een goed ontwikkeld H9160_A eiken-haagbeukenbos *hogere zandgronden* (subtype A) dat deel uitmaakt van de A-locatie Smoddebos & Snoeyinksbeek (ca. 19 ha).
- In aansluiting hierop is het Smoddebos toegevoegd, één van de best ontwikkelde voorbeelden van H9160_A eiken-haagbeukenbos, *hogere zandgronden* (subtype A) in Twente (deels Landschap Overijssel, ca. 20 ha).
- In het zuidelijke deel is aan de oostzijde nieuwe natuur toegevoegd (ca. 61 ha) gelegen tussen Snoeyinksbeek en het reeds aangemeld gebied en tussen Duivelshof en Smoddebosch (incl. oude houtwallen met oude-bossoorten, conform uitbreidingsvoorstel voor de A-locatie). Dit

verbetert de algehele samenhang van het gebied en biedt kansen voor herstel van de hydrologische situatie.

- Ten noorden van de Paaschberg en ter hoogte van de Wilmersberg is de begrenzing op de bosrand gelegd, hetgeen heeft geleid tot uitbreiding van het gebied (ca. 12 ha).

Natura 2000 database

Habitattypen

| Code | Habitatype |
|-------|---------------------------|
| H9160 | Eiken-haagbeukenbossen |
| H91E0 | Vochtige alluviale bossen |

Habitatrichtlijnsoorten

| Soortnr | Soort |
|---------|---------------|
| H1166 | Kamsalamander |

Voorstel voor het toevoegen aan de database:

| | |
|-------|-------------------------------|
| H9190 | Oude eikenbossen ¹ |
|-------|-------------------------------|

Kernopgaven

- 5.07 **Vochtige alluviale bossen:** Herstel kwaliteit en vergroting areaal vochtige alluviale bossen (*essen-iepenbossen*) *H91E0_B en (*beekbegeleidende bossen*) *H91E0_C en behoud leefgebied zeggekorfslak H1016.
- 6.07 **Eiken-haagbeukenbossen:** Verbeteren kwaliteit en voorzover mogelijk uitbreiding areaal eiken-haagbeukenbossen (*hogere zandgronden*) H9160_A (zie ook 5.08).

Instandhoudingsdoelen

Algemene doelen

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de biologische diversiteit en aan de gunstige staat van instandhouding van natuurlijke habitats en soorten binnen de Europese Unie.

Behoud van de bijdrage van het Natura 2000 gebied aan de ecologische samenhang van het Natura 2000 netwerk zowel binnen Nederland als binnen de Europese Unie.

Behoud en waar nodig herstel van de ruimtelijke samenhang met de omgeving ten behoeve van de duurzame instandhouding van de in Nederland voorkomende natuurlijke habitats en soorten.

Behoud en waar nodig herstel van de natuurlijke kenmerken en van de samenhang van de ecologische structuur en functies van het gehele gebied voor alle habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Behoud of herstel van gebiedsspecifieke ecologische vereisten voor de duurzame instandhouding van de habitattypen en soorten waarvoor instandhoudingsdoelen zijn geformuleerd.

Habitattypen

| | |
|-------|--|
| H9160 | Sub-Atlantische en midden-Europese wintereikenbossen of eiken-haagbeukenbossen behorend tot het <i>Carpinion-betuli</i> |
| Doel | Uitbreiding oppervlakte en behoud kwaliteit eiken-haagbeukenbossen, <i>hogere zandgronden</i> (subtype A). |

Toelichting Het habitattype eiken-haagbeukenbossen, *hogere zandgronden* (subtype A) komt in goede vorm voor in het Smoddebos en fragmentair in de andere delen van het gebied.

H9190 Oude zuurminnende eikenbossen op zandvlakten met *Quercus robur*

Doel Uitbreiding oppervlakte en verbetering kwaliteit.

Toelichting Het habitattype oude eikenbossen komt plaatselijk in goede vorm voor. Uitbreiding van de oppervlakte en verbetering van de kwaliteit zijn hier mogelijk.

H91E0 *Bossen op alluviale grond met *Alnus glutinosa* en *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*)

Doel Behoud oppervlakte en kwaliteit vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C).

Toelichting Het habitattype vochtige alluviale bossen, *beekbegeleidende bossen* (subtype C) is goed ontwikkeld op de flanken van de Paaschberg en Tankenberg, met onder andere grauwe els in de boomlaag en diverse zeldzame planten in de kruidlaag.

Soorten

H1166 Kamsalamander

Doel Uitbreiding omvang en behoud kwaliteit leefgebied voor uitbreiding populatie.

Toelichting Het gebied levert één van de grootste bijdragen in Nederland. Het gebied herbergt geschikt landhabitat voor de kamsalamander en de afgelopen jaren is flink geïnvesteerd in het optimaliseren van de voortplantingswateren. Er zijn minstens 40 poelen aanwezig waar min of meer geregeld voortplanting in plaatsvindt. De verspreiding strekt zich uit van Boerskotten/Groote Lutterveld, Elfterheurne tot en met Paaschberg. Het gebied Landgoederen Oldenzaal draagt dan ook in grote mate bij aan de metapopulatie in Noordoost-Twente— tussen Enschede, Oldenzaal, Ootmarsum en Denekamp. Het verbeteren van de verbinding tussen populaties onderling en met belangrijke leefgebieden is relevant voor uitbreiding van de populatie.

Synopsis

| Habitattypen | Staat van instandhouding | Relatieve bijdrage | Doelstelling oppervlakte | Doelstelling kwaliteit |
|---|--------------------------|--------------------|--------------------------|------------------------|
| H9160_A Eiken-haagbeukenbossen (<i>hogere zandgronden</i>) | -- | ++ | > | = |
| H9190 Oude eikenbossen | - | + | > | > |
| H91E0_C Vochtige alluviale bossen (<i>beekbegeleidende bossen</i>) | - | + | = | = |

| Soorten | Staat van instandhouding | Relatieve bijdrage | Doelstelling leefgebied | Doelstelling populatie |
|---------------------|--------------------------|--------------------|-------------------------|------------------------|
| H1166 Kamsalamander | - | ++ | > | > |

¹ Op basis van recente informatie blijkt het habitattype thans voor te komen binnen de (huidige) begrenzing van het Natura 2000 gebied.